

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՀԻԴՐՈՕԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ
ՏՆՕՐԵՆ**

« 07 » 10 2024թ.

№ 08/ԼԱ/ - 1222

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**2024թ. սեպտեմբերի 30-ից հոկտեմբերի 6-ը ՀՀ-ում դիտված
հիդրոոդերևութաբանական պայմանների և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի
արդյունքների վերաբերյալ**

Հանրապետությունում

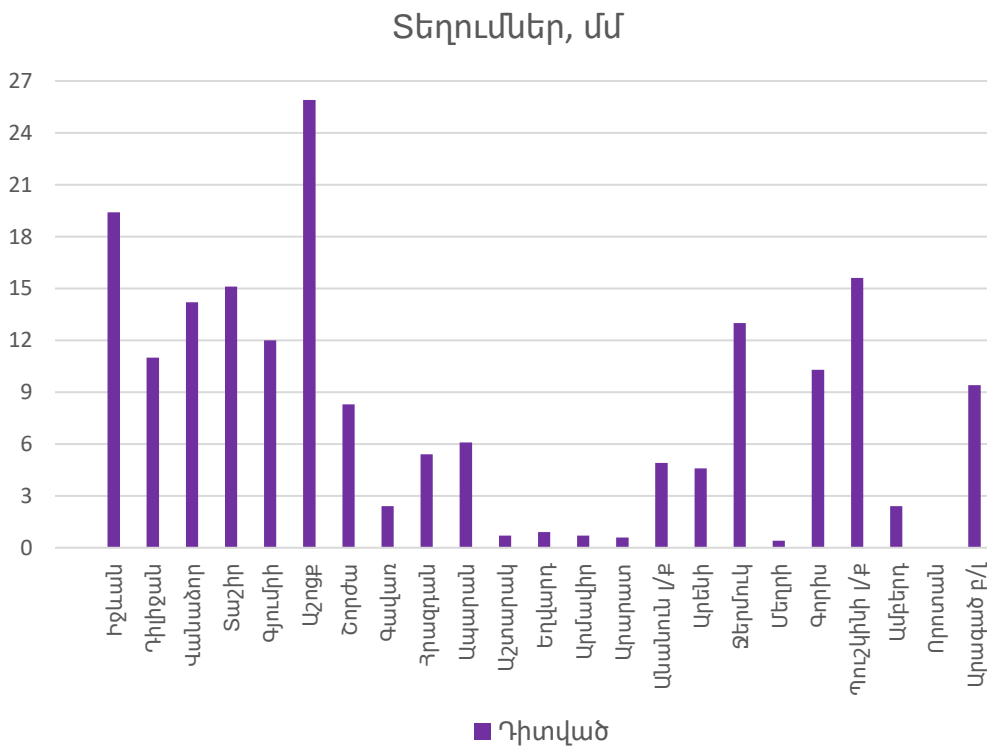
Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը սեպտեմբերի 30-ին, հոկտեմբերի 3-ին եղել է նորմայից ցածր 1-3 աստիճանով, հոկտեմբերի 1-2-ին, 4-5-ին եղել է նորմայի սահմաններում մի փոքր դրական և բացասական շեղումներով, հոկտեմբերի 6-ին նորմայից բարձր՝ 1-3 աստիճանով:

Մարզ	Միջին օրական ջերմաստիճան, °C														
	30.09		01.10		02.10		03.10		04.10		05.10		06.10		
	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	
Շիրակ	+7.9+11.7	-1.0-1.7	+9.5+13.3	+0.3+1.9	+7.9+10.8	-0.5-1.5	+6.6+9.5	-1.6-2.6	+6.7+11.0	-1.3+0.4	+7.4+12.0	+0.5+1.2	+6.9+12.2	-0.3+2.3	
Կոտայք	Լեռ.	+6.4+9.8	-2.6	+8.9+12.2	-0.1-0.7	+8.5+11.1	0.0-0.6	+6.4+9.0	-1.8-2.3	+7.3+11.2	-1.0+0.3	+7.3+11.6	-0.1+0.9	+7.8+12.2	+0.6+1.7
	Նախ.	+13.7	-2.0	+16.2	+0.6	+15.2	+0.4	+12.3	-2.5	+14.8	0.0	+15.5	+1.2	+16.1	+2.1
Գեղարքունիք	+6.0+10.0	-1.4-3.9	+9.9+12.5	-0.3+2.3	+7.4+11.8	-0.5+0.9	+6.8+9.8	-1.7+0.1	+7.4+10.5	-1.4+0.7	+8.3+10.9	-0.4+1.8	+8.6+12.0	0.0+2.9	
Լոռի	+8.5+12.0	-1.0-3.5	+9.0+12.5	-0.5-2.9	+8.3+11.0	-1.9-2.5	+8.3+12.4	-0.8-2.3	+9.2+12.1	-0.7-1.3	+9.7+12.5	-0.5+0.1	+9.8+12.7	+0.5+1.1	
Տավուշ	+9.7+14.3	-2.7-2.9	+10.6+14.0	-2.0-3.1	+10.4+14.7	-1.9-2.2	+11.5+16.3	-0.5-0.9	+11.1+16.6	-0.5+1.0	+11.2+16.0	-0.2+0.6	+12.1+16.8	+1.3+1.6	
Արագածոտն	Լեռ.	+6.9+9.2	-1.6-2.1	+10.0+11.5	+0.1+1.4	+7.5+11.2	-0.8+0.9	+6.8+9.0	-0.4-2.0	+7.6+9.9	-0.2+0.2	+6.9+10.6	-0.2+1.1	+7.2+11.2	+0.3+1.9
	Նախ.	+11.4+15.9	-1.4-2.5	+15.3+18.3	+1.4+1.9	+13.1+16.9	-0.4+0.9	+11.6+14.5	-0.8-1.6	+13.9+16.9	+1.0+1.5	+13.1+17.7	+0.6+3.0	+13.3+17.7	+0.9+2.7
Արարատ	+13.8+16.4	-0.9-3.4	+17.4+17.7	-0.2+0.3	+16.8+17.8	+0.3+0.5	+14.1+16.5	-0.3-2.2	+15.9+16.3	-0.1-0.4	+16.2+16.9	+0.3+1.2	+16.1+17.5	+0.8+2.0	
Արմավիր	+15.3	-1.9	+17.2	0.0	+17.7	+1.3	+15.0	-1.0	+14.8	-1.0	+15.2	-0.3	+16.0	+0.7	
Վայոց ձոր	Լեռ.	+7.8	-2.3	+11.4	+1.6	+10.3	+0.7	+7.6	-1.9	+8.4	-0.5	+9.4	+0.5	+9.4	+1.1
	Նախ.	+15.1	-2.7	+19.0	+0.9	+17.0	-0.7	+14.9	-2.5	+15.3	-1.7	+16.0	-0.1	+16.5	+0.5
Սյունիք	Հով.	+13.6+17.2	-2.3-3.2	+14.7+18.4	-0.6-1.4	+16.4+18.6	0.0-0.2	+18.9+19.7	+0.9+2.6	+17.3+19.1	+0.7+1.6	+17.9+20.2	+2.4+2.8	+17.2+19.9	+2.3+2.9
	Նախ.	+7.2+9.1	-4.0-4.7	+11.7+12.1	-1.3+0.4	+11.3+11.8	-1.2+0.1	+12.3+12.5	-0.8+1.4	+10.0+12.1	-0.2-0.8	+12.4+12.9	+1.0+1.8	+12.7+12.9	+1.3+3.1

Ամենաբարձր և ամենացածր ջերմաստիճաններն ըստ ՀՀ մարզերի

Մարզ	Ամենաբարձր ջերմաստիճանը			Ամենացածր ջերմաստիճանը		
	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(եր)	°C
Արագածոտն	Աշտարակ	06.10	+26.0	Ծաղկահովիտ	30.09, 06.10	-1.2
Արարատ	Արարատ	06.10	+28.0	Ուրցածոր	30.09	+5.9
Արմավիր	Արմավիր	05.10, 06.10	+27.0	Արմավիր	03.10, 04.10	+4.0
Վայոց ձոր	Արենի	01.10	+27.9	Ջերմուկ	30.09	-0.5
Գեղարքունիք	Մասրիկ	06.10	+22.0	Գավառ	30.09	-2.0
Կոտայք	Եղվարդ	06.10	+23.2	Հանքավան	30.09	-1.6
Լոռի	Վանաձոր	06.10	+22.6	Տաշիր	04.10	-1.0
Սյունիք	Մեղրի	01.10	+30.0	Սիսիան	30.09	-3.9
Տավուշ	Բազրատաշեն	03.10	+26.5	Դիլիջան	30.09	+2.7
Շիրակ	Գյումրի	06.10	+22.9	Աշոցք	06.10	-3.6

Տեղումների քանակը (ըստ օդերևութաբանական կայանների) մմ

Տեղումների գումարային քանակը և դիտման օրեր

Մարզ		Տեղումներ	
		Դիտման օրը(երը)	Գումարային քանակ, մմ
Շիրակ		01.10, 02.10	9.3-25.9
Կոտայք	լեռ.	01.10, 02.10, 03.10	3.3-9.9
	նախ.	02.10	0.9
Գեղարքունիք		01.10, 02.10, 03.10	1.8-9.7
Լոռի		01.10, 02.10, 03.10	8.4-15.1
Տավուշ		01.10, 02.10, 03.10	5.7-19.5
Արագածոտն	լեռ.	01.10, 02.10	2.4-19.5
	նախ.	02.10	0.7-2.7
Արարատ		01.10, 02.10	0.1-0.6
Արմավիր		01.10, 02.10	0.7
Վայոց ձոր	լեռ.	01.10, 02.10	13
	նախ.	02.10	4.6
Սյունիք	հով.	02.10, 03.10	0.3-0.4
	նախ.	02.10, 03.10	4.8-10.3

Վտանգավոր և անբարենպաստ օդերևութաբանական երևույթներ

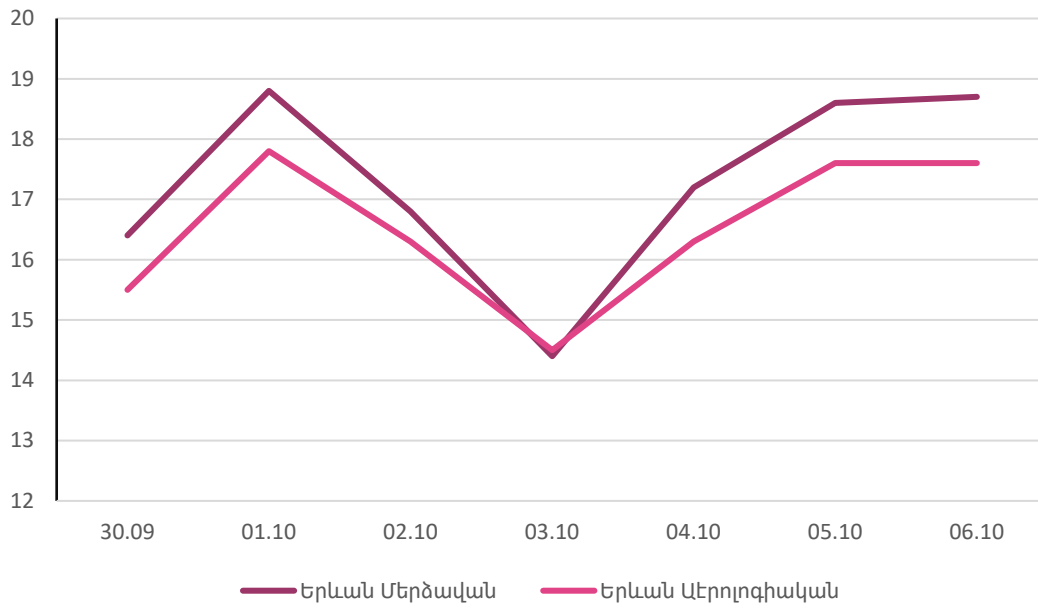
Մարզ / օդերևութաբանական կայան	Դիտման օրը(երը)	Երևույթի անվանումը	Բնութագիրը	Փաստացի
Սյունիք/Մեղրի	01.10	Քամի	Արագություն	15մ/վ
Արագածոտն/Աշտարակ	02.10	Քամի	Արագություն	22մ/վ
Սյունիք/Գորիս	02.10	Մառախուղ	Տեսանելիություն	300մ
Վայոց ձոր/Ջերմուկ	02.10	Կարկուտ	Տրամագիծ	8մմ
Տավուշ/Դիլիջան	02.10	Կարկուտ	Տրամագիծ	8մմ
Տավուշ/Իջևան	02.10	Կարկուտ	Տրամագիծ	8մմ

Մայրաքաղաք Երևանում

Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը սեպտեմբերի 30-ին, հոկտեմբերի 2-3-ին եղել է նորմայից ցածր 1-2 աստիճանով, հոկտեմբերի 1-ին, 4-6-ին եղել է նորմայից բարձր 1-3 աստիճանով:

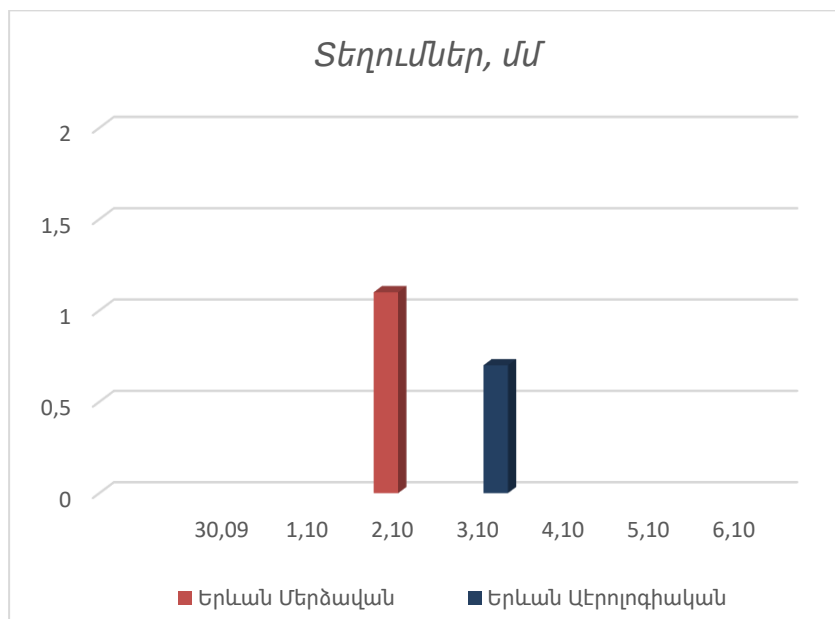
Կայաններ	Երևան քաղաքի միջին օրական ջերմաստիճան													
	30.09		01.10		02.10		03.10		04.10		05.10		06.10	
	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում
Մերձավան	+16.4	-1.6	+18.8	+0.9	+16.8	-0.1	+14.4	-2.4	+17.2	+0.8	+18.6	+2.6	+18.7	+2.8
Աերոլոգիական	+15.5	-2.4	+17.8	0.0	+16.3	-0.8	+14.5	-2.3	+16.3	0.0	+17.6	+1.4	+17.6	+1.4

Օդի միջին օրական ջերմաստիճան, °C

Ամենաբարձր և ամենացածր ջերմաստիճանները

	Ամենաբարձր ջերմաստիճանը			Ամենացածր ջերմաստիճանը		
	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	Պիտման օրը(երը)	°C	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	Պիտման օրը(երը)	°C
ք. Երևան	Մերձավան	06.10	+26.5	Մերձավան	03.10	+5.5

Ազրոնոգրություն և արժեքային տեղեկատվություն

Շաբաթվա ընթացքում շարունակվել են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Հովտային շրջաններում բազմամյա միջին ժամկետներին մոտ սկսվել են աշնանացան ցորենի նախացանքի աշխատանքները, կատարվել են բանջարանոցային մշակաբույսերի, հնդավորների, խաղողի, ընկույզի, նախալեռնային շրջաններում կարտոֆիլի բերքահավաքը ավարտվել է, լեռնային շրջաններում շարունակվել է կարտոֆիլի, կաղամբի, ճակնդեղի և հնդավորների բերքահավաք:

Առանձին լեռնային շրջաններում աշնանացան ցորենը կտցել է, տեղ-տեղ ծլել:

Շաբաթվա ընթացքում դիտված տեղումները բարձրացրել են հողի խոնավության պաշարները՝ բարելավվելով նախացանքի, ցանքի, հատիկի աճի և զարգացման պայմանները:

Հիդրոլոգիական պայմաններ

Սեպտեմբերի 30-ին, հոկտեմբերի 1-2-ին և 5-6-ին հանրապետության գետերում ջրի ելքերի բնական էական փոփոխություններ չեն դիտվել: Հոկտեմբերի 3-ին հանրապետության գետերի մեծ մասում ջրի ելքերի բնական էական փոփոխություններ չեն դիտվել, առանձին գետերում դիտվել է ջրի ելքերի որոշ մեծացում: Հոկտեմբերի 4-ին հանրապետության գետերում դիտվել է ջրի ելքերի փոփոխական ռեժիմ:

Սևանա լճի մակարդակը շաբաթվա ընթացքում իջել է 1 սմ-ով (29.09-06.10.2024թթ. տարբերությունը) և կազմել՝ 1900.51 մ (06.10.24թ.), որն անցյալ տարվա նույն օրվա մակարդակից բարձր է 22 սմ-ով:

Արփա-Սևան ջրատարով սեպտեմբերի 30-ից հոկտեմբերի 6-ն ընկած ժամանակահատվածում Սևանա լիճ տեղափոխված ջրի քանակը կազմել է 0.602 մլն.մ³, իսկ 2024 թվականի հունվարի 1-ից հոկտեմբերի 6-ը ներառյալ՝ 179.382 մլն.մ³:

2024 թվականին Սևանա լճից ոռոգման նպատակով ջրառը սկսվել է իրականացվել հունիսի 16-ից և շարունակվել մինչև սեպտեմբերի 16-ը ներառյալ և համաձայն Հրազդան ՀԷԿ-ի ջրանցքի Գեղամավան դիտակետի տվյալների այդ ժամանակահատվածում լճից բացթողնված ջրի գումարային ծավալը կազմել է 131.038 մլն.մ³:

Երևան և Վանաձոր քաղաքների 27.09-03.10.2024 թթ. ժամանակահատվածի մթնոլորտային օդի աղտոտվածության մոնիթորինգի արդյունքների վերաբերյալ

Երևան

Երևան քաղաքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 5 դիտակայաններում:

Կատարվում են մթնոլորտային օդում ազոտի և ծծմբի երկօքսիդների, գետնամերձ օզոնի և ընդհանուր փոշու պարունակությունների ամենօրյա ուսումնասիրություններ:

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում 27.09-03.10.2024թթ. ժամանակահատվածում սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիան գերազանցվել է հետևյալ դեպքերում.

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում աղտոտիչների սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցումները

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ընդհանուր փոշու կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.15մգ/մ ³)
Դիտակայան 8 (Նոր Նորք (Գայի 32))	28-29.09.2024	0.184	1.2 անգամ
	29-30.09.2024	0.334	2.2 անգամ
	01-02.10.2024	0.198	1.3 անգամ
Դիտակայան 18 (Կենտրոն, Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)	26-27.09.2024	0.305	2.0 անգամ
	27-28.09.2024	0.314	2.1 անգամ
	28-29.09.2024	0.373	2.5 անգամ
	29-30.09.2024	0.211	1.4 անգամ
	30-01.10.2024	0.202	1.3 անգամ

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.04մգ/մ ³)
Դիտակայան 18 (Կենտրոն, Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)	26-27.09.2024	0.043	1.1 անգամ

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում 27.09-03.10.2024թթ. ժամանակահատվածում կատարված դիտարկումների արդյունքները (օրական կոնցենտրացիաների արժեքները)

Աղյուսակ 1. Ծծմբի երկօքսիդ ՍԹԿ- 0.05մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 SO2 (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.030	0.008	0.010	0.036	0.013
27-28.09.2024	0.018	0.008	0.013	0.023	0.022
28-29.09.2024	0.025	0.006	0.016	0.012	0.010
29-30.09.2024	0.030	0.006	0.010	0.039	0.011
30-01.10.2024	0.035	0.022	0.023	0.023	0.020
01-02.10.2024	0.024	0.012	0.013	0.023	0.031
02-03.10.2024	0.032	0.024	0.020	0.028	0.038

Աղյուսակ 2. Գետնամերձ օդն ՍԹԿ- 0.03մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 O3 (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.002	0.003	0.002	0.004	0.006
27-28.09.2024	0.004	0.003	0.007	0.004	0.009
28-29.09.2024	0.003	0.004	0.002	0.005	0.008
29-30.09.2024	0.003	0.002	0.003	0.007	0.017
30-01.10.2024	0.003	0.005	0.008	0.003	0.019
01-02.10.2024	0.002	0.003	0.002	0.008	0.022
02-03.10.2024	0.002	0.002	0.002	0.006	0.011

Աղյուսակ 3. Ընդհանուր փոշի ՍԹԿ-0.15մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 PM (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.033	0.089	0.048	0.126	0.305
27-28.09.2024	0.040	0.096	0.051	0.066	0.314
28-29.09.2024	0.086	0.061	0.131	0.184	0.373
29-30.09.2024	0.099	0.061	0.060	0.334	0.211
30-01.10.2024	0.079	0.107	0.148	0.139	0.202
01-02.10.2024	0.149	0.032	0.047	0.198	0.129
02-03.10.2024	0.040	0.066	0.024	0.144	0.124

Աղյուսակ 4. Ազոտի երկօքսիդի ՍԹԿ-0.04մգ/ մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 NO2 (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.027	0.018	0.008	0.020	0.043
27-28.09.2024	0.018	0.016	0.013	0.021	0.040
28-29.09.2024	0.025	0.012	0.015	0.024	0.038
29-30.09.2024	0.013	0.012	0.012	0.020	0.013
30-01.10.2024	0.020	0.031	0.019	0.025	0.021
01-02.10.2024	0.017	0.021	0.013	0.026	0.010
02-03.10.2024	0.031	0.022	0.013	0.021	0.012

- անվստահելի տվյալ

Դիտակայանի հասցեները՝

Դիտակայան 1-Արաբկիր (Կոմիտաս 29)

Դիտակայան 2-Շենգավիթ (Արշակունյաց 135/10)

Դիտակայան 7-Կենտրոն (Խանջյան 51)

Դիտակայան 8- Նոր Նորք (Գայի 32)

Դիտակայան 18-Կենտրոն (Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)

Վանաձոր

Վանաձոր քաղաքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 3 դիտակայաններում:

Կատարվում են մթնոլորտային օդում ազոտի և ծծմբի երկօքսիդների, ընդհանուր փոշու պարունակությունների ամենօրյա ուսումնասիրություններ:

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում 27.09-03.10.2024թթ. ժամանակահատվածում սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիան գերազանցվել է հետևյալ դեպքերում.

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում աղտոտիչների սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցումները

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ընդհանուր փոշու կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.15մգ/մ ³)
Դիտակայան 2 (Կենտրոն թաղամաս. Հերացի 24ա)	26-27.09.2024	0.181	1.2 անգամ

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում 27.09-03.10.2024թթ. ժամանակահատվածում կատարված դիտարկումների արդյունքները (օրական կոնցենտրացիաների արժեքները)

Աղյուսակ 1. Ծծմբի երկօքսիդ ՍԹԿ- 0.05մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 SO2 (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.001	0.001	0.001
27-28.09.2024	0.001	0.001	0.001
28-29.09.2024	0.001	0.002	0.001
29-30.09.2024	0.005	0.001	0.001
30-01.10.2024	0.003	0.001	0.001
01-02.10.2024	0.001	0.001	0.001
02-03.10.2024	0.004	0.002	0.001

Աղյուսակ 2. Ընդհանուր փոշի ՍԹԿ-0.15մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 PM (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.028	0.181	0.102
27-28.09.2024	0.085	0.098	0.023
28-29.09.2024	0.056	0.123	0.057
29-30.09.2024	0.114	0.148	0.084
30-01.10.2024	0.029	0.122	0.075
01-02.10.2024	0.114	0.049	0.038
02-03.10.2024	0.057	0.082	0.020

Աղյուսակ 3. Ազոտի երկօքսիդի ՍԹԿ-0.04մգ/ մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 NO2 (մգ/մ ³)
26-27.09.2024	0.003	0.005	0.004
27-28.09.2024	0.004	0.004	0.004
28-29.09.2024	0.004	0.004	0.004
29-30.09.2024	0.005	0.004	0.004
30-01.10.2024	0.005	0.004	0.002
01-02.10.2024	0.007	0.004	0.002
02-03.10.2024	0.007	0.004	0.004

- անվտանգ տվյալ

Դիտակայանի հասցեները՝

Դիտակայան 1- Դիմաց թաղամաս, Ծատուրյան փող.53 տուն

Դիտակայան 2- Կենտրոն թաղամաս, Հերացի 24ա

Դիտակայան 3- Քիմիագործների թաղամաս, Վարդանանց 10ա

Տնօրեն՝

Լևոն Ազիզյան

Համակատարողներ՝ Տնօրենի տեղակալ Գ. Սուրենյան, հեռ.՝ 010 57 62 80
Տնօրենի տեղակալ Գ. Շահնազարյան, հեռ.՝ 010 24 20 50
Տնօրենի տեղակալ Է. Մխակյան, հեռ.՝ 010 57 62 80